

ՍՊԻՐԻԴՈՆ ՄԵԼԻՔՅԱՆԸ ՄԱԿԱՐ ԵԿՄԱԼՅԱՆԻ ՈՒ ՆՐԱ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Սպ. Մելիքյանի այս հոդվածը, որ գրված է 1915-ին, հավանաբար Եկմայանի մահվան տասնամյակի առթիվ, պետք է որ լույս տեսած լիներ 1984 թվականին Սաթ. Մելիքյանի և երաժշտագետ Ալ. Թադևոսյանի ջանքերով՝ հրապարակված «Սպիրիդոն Մելիքյան, հոդվածներ, հուշեր, նամակներ, փաստաթղթեր» միահատորյակի մեջ: Սակայն դա տեղի չի ունեցել տեխնիկական պատճառներով: Բացատրելով դա և հոդվածի արտագրության մի օրինակը սիրահոծար կերպով տրամադրելով մեզ, Ալ. Թադևոսյանը ժամանակին նկատել էր, որ համեմատված է բնագրի հետ: Այդուա-

մենայնիվ, մենք ևս համեմատեցինք այն հեղինակի ինքնագրի հետ* և, կատարելով վերջին ուղղումներն ու սրբագրությունները, նաև լեզվաոճական կարգի թեթև շտկումներ, պատրաստեցինք հրատարակության, տվյալ դեպքում՝ որոշ կրճատումներով: Հոդվածում կան մի քանի ոչ ճիշտ տեսակետներ, որոնց քննադատությունը վերապահում ենք մեկ այլ առիթի:

Ն. ԹԱՀՄԻՋՅԱՆ

* ՉԱԳԱԹ, Սպ. Մելիքյանի ֆոնդ, նյութ № 20 (հեղինակի սևագիրն է, որ հիմք կարող էր ծառայած լինել նաև զեկուցման համար):

ՍՊԻՐԻԴՈՆ ՄԵԼԻՔՅԱՆ

ՄԱԿԱՐ ԵԿՄԱԼՅԱՆԻ ԴԵՐԸ ԵՎ ՏԵՂԸ ՀԱՅ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ

Հանգուցյալ Եկմայանը յուր երաժշտական երկերով պատկանում է հոգևոր երաժիշտների խմբին: Ինչպես հայտնի է, նորա գլուխ-գործոցը Պատարագն է. թողել է նաև մի երկու տասնյակ ներդաշնակած ազգային երգեր, որոնք ընդհանուր առմամբ աղոթքի բնավորություն ունեն և այնքան էլ չեն տարբերվում եկեղեցականից:

Մի պատահականություն չէ, որ մեր անդրանիկ ազատ արվեստագետը իր ուժերը հոգևոր երաժշտությանն է նվիրում. ինչպես և պատահականություն չէ նորա առհասարակ երաժշտական ասպարեզ մտնելը, երաժշտական գործունեություն ունենալը:

Հիշեցեք, որ Եկմայանի ծննդավայրը, մանկության օրրանը (ծնվել է 1856 թվականին) Վաղարշապատն է. այն գյուղը, որտեղ ա. Էջմիածինն ու Մայր Աթոնն է գտնվում: Հազար ու մի ջանքերով ա. Էջմիածինը՝ յուր ձեռնադրության հանդեսներով, ա. մեռուցի օրհնության խորհրդավոր և միատիկ ծիսակատարություններով, անվերջ ու անհամար եկեղեցական և ազգային շլացուցիչ թափոներով, և որ գլխավորն է, այդ բոլորին ընկերակցող խորհրդավոր ժամերգություններով ու հանդիսավոր պատարագներով՝ դարերից ի վեր հայ ժողովրդի կրոնական-ծիսական, եկեղեցական-երաժշտական երևակայության միակ